

Forfatter: Larsen, Karl

Titel: Kvinder

Citation: Larsen, Karl: "Kvinder", i Larsen, Karl: *Kvinder*, Gyldendalske Boghandels Forlag, 1889, s. 60. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-larsenk_02-shoot-idm139822171565424.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Kvinder

Anden Scene.

(OBERSTEN kommer ind fra højre. JOHAN retter sig og gaar paa et Vink af Obersten ud. Obersten er i Interimsuniform og uden Sidevaaben. Gaar hen til Skrivebordet til venstre, sætter sig og aabner straks den store Pakke. Han tager nogle beskrevne Papirer ud af den og giver sig til at løbe dem igennem. Det banker til venstre.)

OBERSTEN.
(uden at se op).

Kom!

FRU VON RATHEN.
(kommer ind. Hun er i Morgentoilette).

Kommer Du ikke lidt ind, som Du plejer, Rathen?

61

OBERSTEN.
(læsende videre).

Ja, jeg skulde egentlig til at bestille noget —

FRUEN.

Jeg mente ikke, det var Kontortid endnu.

OBERSTEN.
(med et Blik paa Uhret, stadig læsende).

Nej, den mangler lidt endnu, men .. jeg vilde have gjort et og andet færdig først, Capitain Hartensleben kommer Klokken elleve.

FRUEN.

Ja, for der var noget, jeg gjerne vilde have talt med Dig om. (sætter sig.) Jeg kan jo gaa, naar Du ikke har mere Tid.

OBERSTEN.
(stadig læsende).

Og hvad var det saa om?

FRUEN.

Aa, det var om Willibald! —

OBERSTEN.
(lader Brevet synke. Med et Smil imod Fruen).

Hs. Excellence har lige sendt mig Willibalds Afhandling tilbage. Og der følger et Brev med, som indeholder en fint indgaaende Kritik af62Arbejdet i alle dets Detailler. Og saa skriver Generalen til sidst (læser.) «Det er Aar siden, jeg har læst nogen militær Afhandling, som i en saadan Grad helt igennem har fængslet min Interesse og saa godt som overalt aftvunget mig min Beundring. Jeg kan ikke andet, kære Kammerat, end af mit ganske Hjærte ønske Dem til Lykke i Anledning af dette Arbejde. Deres Søn vil uden al Tvivl engang kunne blive et af de store Navne i vor Armé (mumlende) Deres hengivne von Derendorff»

(ser op.)

FRUEN.

Aa lad mig se (ser i Brevet). Hvor Willibald vil blive glad!

OBERSTEN.

Ja, og vi andre!

FRUEN.

Ja, det vil jeg nu slet ikke tale om (udbrydende.) Aa Gud ske Lov, at det er gaaet saa godt!

OBERSTEN.

Ja, og det har sandelig været et alvorligt Arbejde. Jeg har i allerhøjeste Grad maattet beundre den overordentlige Energi, med hvilken Willibald under en virkelig ansvarsfuld og trættende Tjeneste har faaet dette betydelige Værk fuldført. 63Jeg var virkelig stundom helt bange for, han skulde gaa hen at overanstrengte sig; jeg syntes af og til, man kunde mærke det paa ham.

FRUEN.

Åa ja, det var vel det. Det har vel været af Arbejdet. Ikke sandt, Rathen?

OBERSTEN.

Hvad mener Du?

FRUEN.

Jo, at han i al den Tid har været saa indesluttet og tavs. Det har naturligvis været af Arbejdet. Ja, det kan jeg saa godt forstaa. — For jeg gjorde mig saa mange underlige Tanker.

OBERSTEN.

Hvad var det for Tanker?

FRUEN.

Jo, ser Du, jeg syntes, det var kommen endnu mere, efter at han havde været den Maaned i Berlin dengang for at samle Materialier sammen, og saa tænkte jeg, at det maaske var denne Fru von Aksajeff, som var paa Spil igen.

OBERSTEN.

Fru von Aksajeff sætter aldrig mere sine Ben 64i Berlin. Hun har nu i to Aar været i Rusland, eller Pokker ved hvor.

FRUEN.

Jo, men jeg tænkte, hun kunde maaske have Forbindelser endnu i Berlin, der havde opsøgt Willibald, medens han var der.

OBERSTEN.

Hendes Forbindelser er sikkert blevne grundig forstyrrede; og jeg har desuden i sin Tid talt alvorligt og fortroligt med Willibald om den hele Sag; der er ingen Tvivl om, at han er kommen fuldstændig ud af det hele. Den eneste, der blev hængende, var denne Sekondlieutenant Schramm.

FRUEN.

Ja, jeg ved nok, at han

OBERSTEN.

(afbrydende).

Majorinde von Aksajeff havde fra sin afdøde Mands Onkel, Fløjadjudantens Tid, de fortræffeligste Forbindelser i Berlin. Prinsen protegerede hende, og der var ingen, der kunde have den fjærneste Anelse om hendes Hverv for den russiske Regering. Willibald har lige saa lidt kompromitteret sig som nogen anden af de mangfoldige andre Officerer og Herrer, der kom i hendes Hus, denne 65Schramm undtagen. Saa snart der blot kom den svageste Skygge af Mistanke op imod hende, var paa en Dag hendes Saloner tomme, og Dagen efter var hun selv ude af Berlin.

FRUEN.

Ja, det ved jeg nok, men Du ved, at Willibald opnaaede noget hos hende.

OBERSTEN.

Der har desværre bestaaet et Forhold imellem ham og dette Fruentimmer, det ved jeg meget vel, men jeg ved ogsaa positivt, at det har været brudt tre til fire Uger førend Katastrofen.

FRUEN.

Ved Du, at Willibald og Schramm duellerede i den Anledning?

OBERSTEN.

Nej, det har jeg ikke hørt noget om.

FRUEN.

Jeg ved det fra en Dame. Schramm fik en Kugle i Benet. Han var Fornærmeren.

OBERSTEN.

Ja, det vil jeg tro. Jeg kendte ham desværre godt nok her fra Regimentet. Det var en 66uværdig Mand, som var fuldkommen magtesløs overfor sine Lidenskaber.

FRUEN.

Han var meget smuk! —

OBERSTEN.

Og han havde ogsaa visse praktiske Gaver. Men han var og blev en elendig Officer, af den Type, som aldrig burde komme indenfor Officerskorpset. Købmandssøn fra Top til Taa opførte han sig mod Mennesker, som var de en Flok sultne Kontorister, han, hvad Øjeblik det skulde være, kunde lade kaste paa Gaden. Hele Militærvæsenet var for ham bare en Forfængelighedssag; han brød sig egentlig kun om at kunne gaa rundt med Damer i Uniformen og saa kujonere Folkene. Og det var ogsaa et ægte Kræmmerfif, at han for at vinde Fru von Aksajeff's Gunst skaffede hende de værdiløse Oplysninger, som man for Resten aldrig fik at vide, hvor han havde faaet fra.

FRUEN.

Og Du tror ikke, der kan være det mindste mere mellem Willibald og Fru von Aksajeff?

OBERSTEN.

(lidt utaalmodig.)

Tænk selv en Gang, hvor det vilde være Vanvid. Willibald er jo dog nu en Mand, og han er 67 Officer. Lad ham en Gang som ungt Menneske have været svag overfor sin Lidenskab, jeg er sikker paa, at han har lært derigennem. De mislige Omstændigheder ved denne Kærlighedsaffære, og Schramms Eksempel vil have gjort det lettere for ham. Han har sikkert naaet tilfulde at indse, hvad en Mand, der tjener Kejser og Land, er sit Ansvar skyldig.

FRUEN.

Ja, for der er alligevel saa meget, som jeg ikke begriber. — Og ser Du, jeg vilde i Dag tage ud til Neindorf til Fru von Meerwaldt paa Visit, og det var netop alt det, jeg gjerne vilde have talt med Dig om. Jeg forstaar ikke hans Opførsel overfor den lille Klara.

OBERSTEN.

Jeg antog, den Sag var ved at gaa i Orden.

FRUEN.

Jeg troede det ogsaa engang og jeg har virkelig gjort mit bedste men navnlig i den sidste Tid, og det var det, jeg syntes, især efter at han nu for nylig havde været i Berlin, saa er jeg bleven saa bange for, det aldrig bliver til noget mellem ham og Klara Meerwaldt. (udbrydende.) Og det er netop det, at saadanne Kvinder, som denne 68 Fru von Aksajeff, de kan faa fordrejet Mænds Blik paa Kvinden saa aldeles. Hun har jo dog været i Carlsbad i Fjor Efteraar. Og Willibald har faaet to Breve der nede fra. Jeg saa det paa Poststempelt.

OBERSTEN.

(Lidt højt og med en smule Bitterhed.) Willibald er en Mand, som har været i Berlin, og det er netop det, at saadanne Kvinder, som denne 68 Fru von Aksajeff, de kan faa fordrejet Mænds Blik paa Kvinden saa aldeles. Hun har jo dog været i Carlsbad i Fjor Efteraar. Og Willibald har faaet to Breve der nede fra. Jeg saa det paa Poststempelt.

Jeg har sagt Dig min Mening angaaende Willibalds Fornoiid til denne Dame. Og jeg nærer ikke den ringeste Tvivl om, at den er rigtig. Willibald kan jo dog have haft hundrede Bekendte i Carlsbad!

FRUEN.

Ja, det var jo rigtignok ikke nogen Damehaand udenpaa. Men det kunde jo ogsaa have været en Aftale. Og jeg begriber ikke, at han ikke synes om den unge Pige; hun er saa sød og fornuftig, og saa er hun op over begge Ører forelsket i ham.

OBERSTEN.

Ja, og Meerwaldt's er en fortræffelig Familie. Det er ikke almindeligt at træffe en Slægt, der har saa fortrinlige Traditioner baade i sit Familieliv og i den Maade, hvorpaa de har tjent Konge og Land. Og de er tilmed formuende. Og det skader ikke. —

FRUEN.

Nej, det er vist! —

69

OBERSTEN.

Det vilde gøre mig meget ondt, om Willibald ikke forstod at tage alt dette i Betragtning. Men jeg tror, Du gør Dig Skrupler uden Grund. Willibald vil sikkert vide, hvor fortræffelig en Støtte det vil være ham for hans Liv og for hans Carrière, og jeg er desuden overbevist om, at han vil høre paa sine Forældres Raad i den Retning. Har Du aldrig talt med ham om det?

FRUEN.

Nej, Rathen, for jeg har aldrig vidst, hvordan jeg skulde gribe det an. Jeg kan ikke rigtig tale med Willibald mere. Du ved jo selv, han taler saa at sige aldrig uden med Dig om Tjenesten og militære Ting, og saa har han jo i det sidste Aar været rent slugt op af Regimentet og denne Afhandling. Saa syntes jeg ogsaa, han skulde have Ro, naar han var en Smule fri.

OBERSTEN.

(eftertænksom).

Det er nu en Gang en egen Ting med saadan en voksen Dreng. Willibald har været og har burdet være udenfor sine Forældres Tugt allerede i adskillige Aar. Og saa er vi paa den anden Side dog stadig noget andet end et Ægtepar og en ung Mand, der bor i samme Lejlighed. Vi er 70og bliver foreløbig dog de eneste, der kunde gøre ham noget godt, og vi vedbliver at føle et vist Ansvar derfor, blot uden at vi længere kan gøre det Fyldest.

FRUEN.

Det var de Aar i Berlin, som førte ham bort fra os.

OBERSTEN.

Aa, det var egentlig slet ikke dem. Saaledes tænker Du bare, fordi den Tid var lige som Indgangen til et nyt Kapitel. Det er kommet langsomt og ganske efterhaanden, som det er Naturens Gang. Og det har egentlig været længe med Willibald, han var i en god Tugt og Vane.

FRUEN.

Det hjalp Dig nu ogsaa meget, at Du havde Tjenesten til at holde ham med.

OBERSTEN.

(nikker).

FRUEN.

Aa, men nu er det altsammen forbi! Ja jeg forsikrer Dig, jeg kan tit helt komme til at græde, naar jeg sidder og tænker paa hans Drengaar. Naar Du lagde alle hans Planer til Rette, og vi om Aftenen kunde sidde og tale om med hvem han skulde omgaas, og hvad vi skulde give ham at læse, og hvorledes vi bedst skulde faa ham til ikke at skjule noget sammen med sine Kammerater eller nogen anden bag sine Forældres Ryg, men han skulde komme til os med alting, og vi vilde forstaa ham, fordi vi elskede ham højt.

OBERSTEN.

Ja, han har været en god Dreng. Og der er Sønner nok, der fra den første modnere Tanke spærrer sig aandeligt inde med sig selv. — (rejser sig og gaar et Par Skridt hen over Gulvet.) Men der er det, Louise, at Willibald maa giftes nu.

FRUEN.

Ja netop, Rathen. Det er det, jeg mener.

OBERSTEN.

(som har sat sig igen).

En Mand vokser sig til at skulle staa for sig selv, men fremfor alt ikke alene. Han maa ikke være uden et Ansvar overfor Mennesker, der er ham helt inde paa Livet. Naar Forældrenes Tid er omme, maa der komme en Hustru og et Hjem i Stedet, hvor netop han er Tyngdepunktet, og hvor han tilmed finder den eneste Følelse for alt sit, som en Mand kun opnaar i det allerintimeste Forhold til en Kvinde.

72

FRUEN.

Ja, om bare Frøken von Meerwaldt kunde blive denne Kvinde!

(Uhret slaar.)

OBERSTEN.

Jeg tror det. Jeg vil ikke tro andet. For Willibald vil der netop nu, han kommer til Berlin med sin Afhandling som Adkomst til de første Kredse, begynde en hel ny Livsfase. Og han vil forstaa, at den ogsaa rent personligt stiller nye Krav.

Men Klokken er mange, min Ven. Du maa gaa, det er over Kontortid nu.

(lægger Generalens Brev i en Konvolut og skriver udenpaa.)

FRUEN.

(som rejser sig for at gaa).

Sig mig, har Du nogensinde set et Billede af hende?

OBERSTEN.

(ser op).

Er det nu Russerinden igen? (med en Hovedrysten) Nej, jeg har virkelig aldrig haft den Fornøjelse.

FRUEN.

Jeg spurgte engang Willibald efter Middagen .. Du var i Kasinoet, vi sad lidt alene i Skumringen i Dagligstuen og havde det saa hyggeligt, og vi havde siddet noget og tiet stille. Saa spurgte jeg, om han ikke havde et Fotografi af hende; jeg sagde det saa ganske lige frem, som jeg kunde. Men saa sagde han blot ganske kort «Nej» og rejste sig lidt efter og gik.

OBERSTEN.

Tag Du nu blot til Neindorf i Visit, og hils Familien mange Gange fra os alle. Og Du skal se, det gaar nok i Orden, altsammen. (rækker hende det kuverterede Brev.) Der er Generalens Brev. Tag det med og lad Pigen lægge det ind paa Willibalds Værelse, saa han kan have det straks, han kommer fra Felttjenesteøvelsen. Det bliver vist for Resten sent i Dag. Farvel saa længe.

(sætter sig ved Skrivebordet og hilser med Haanden til hende.)

FRUEN.

Ja, Farvel da.

(gaar.)